

[Kirkegaard.]

forsigtighed. Jeg er dog tilbøjelig til at tro, at landbrugsministeren har ramt det rimelige i det forslag, som foreligger her, men det kan vi se lidt på i et udvalg.

Det er vanskeligt at afgøre og beror på et skøn, om vi skal have en lånegrænse på 22 000 kr. eller 23 000 kr. Jeg tror, det er uklogt at være så karrig med lån til arbejderboliger, at de næsten naturnødvendigt bliver bygget for ringe. Det giver dårlige boliger, og på længere sigt tror jeg i øvrigt også det giver ringere pantessikkerhed for de indestående lån.

Fuglsang: Der kan ikke være så forfærdelig meget at sige om det foreliggende lovforslag, der stort set er en videreførelse af den hidtidige lovgivning på godt — og det er det meste, derfor vil vi anbefale det — og på mindre godt. Hvad det sidste angår, tænker jeg bl. a. på, at der ifølge lovforslaget stadig væk kan ydes en ganske vist mindre støtte til arbejdsgivere, der ønsker at opføre en arbejderbolig, hvilket betinger en fortsættelse af den sammenhæng mellem arbejdsforhold og tjenestebolig, som landarbejderne gennem mange, mange år har været modstandere af.

At lånesummen forhøjes i takt med byggepriserne, er for mig en naturlig udvikling. Jeg ved nok, at man kan stille det spørgsmål, om forhøjelsen er stor nok, og jeg vil indrømme, at også jeg har mine tvivl om, hvorvidt den såkaldte frie konkurrence nu også virker så stærkt, som man somme tider påstår, og dermed mine tvivl om, hvorvidt en forhøjelse nu også helt vil komme landarbejderne til gode, eller om den ikke i nogen grad vil gå i de forkerede lommer. Derfor vil jeg støtte den tanke, som bl. a. det ærede medlem hr. Bladt har fremsat om at få foretaget en undersøgelse af de virkelige byggeomkostninger.

For mig står det i hvert fald sådan, at de penge, som er nødvendige for at sikre landarbejderne en anstændig bolig, også skal bevilges. Det behøver ikke absolut at være sådan, at man omkring i vore landsbyer kan se, at her bor en landarbejder i et hus, som er bygget med statslån, og dér bor en af landsbyens andre beboere.

Nu vel, så kan der siges en hel del om

selve baggrunden for denne lovgivning. **Et** er, at der skal bygges boliger, gode boliger; der er dårlige boliger nok omkring på landet, de bør udskiftes; men som det ærede medlem hr. Fibiger var lidt inde på, er det også spørgsmålet om at skaffe arbejde til de mennesker, der bor derude, men det er en sag for sig.

Vi vil i alt fald støtte lovforslaget, som det foreligger, og jeg vil håbe, at den højtærede landbrugsminister ikke giver alt for meget efter for de krav, som skinner igennem om at få forhøjelsen til at bortfalde eller få den nedsat.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg takker samtlige ærede ordførere for tilslutningen til lovforslagets gennemførelse. Jeg har forstået, at man ønsker dette lovforslag behandlet i et udvalg, og det synes jeg er meget naturligt, da der er forskellige ting, som det vil være rimeligt at få en saglig drøftelse om.

Fra forskellig side er spørgsmålet om en grundig undersøgelse af byggeomkostningernes stigning rejst, og jeg har ikke noget imod, at man i udvalget foretager en undersøgelse af dette spørgsmål — tværtimod; men jeg går egentlig ud fra, at dette spørgsmål er undersøgt til bunds, for indstillingen om denne forhøjelse af byggelånene er ikke noget, jeg selv har fundet på; det er en indstilling, der er tiltrådt enstemmigt af statens jordlovsudvalg, som har det praktiske kendskab til dette byggeri, og som hjælper mig med at administrere denne lov. Den stigning i byggeomkostningerne, der er konstateret, er sikkert reel nok, men lad os bare i udvalget undersøge det så godt, vi kan.

Det ærede medlem hr. Bladt fremsatte nogle betragtninger om det ønskelige i at få flere midler til rådighed og få bygget flere arbejderboliger rundt omkring i vore landdistrikter, og det samme blev gjort gældende af det ærede medlem hr. Fuglsang. Jeg er naturligvis enig i — og det tror jeg gælder alle, ligegyldigt hvilket parti vi tilhører — at det ville være meget ønskeligt, om denne byggevirksomhed i landdistrikterne kunne foregå i et noget stærkere tempo, end tilfældet er i øjeblikket. Men der er også indført begrænsninger i andet byggeri, og jeg har derfor ment, at hvis vi blot